

Gmina

Nr 16

KWIECIEŃ 1993

Numer bezpłatny

KONSORCJUM «GÓRA SZYBOWCOWA»

Edward Dudek

W dniach 20 i 21 lutego 1993 odbyło się w Urzędzie Gminy założycielskie posiedzenie Konsorcjum Odnowy Życia Lotniczego i Turystycznego w Gminie Jeżów Sudecki. Organizatorami byli Zarząd Gminy Jeżów Sudecki, Aeroklub Jeleniogórski i Zakłady Szybowcowe. Jeżów Sudecki ma bardzo bogatą kilkudziesięcioletnią tradycję lotniczą, znaną w całym świecie. Gmina pragnie więc rozpocząć proces odtworzenia jej oraz przywracania Jeżowowi dobrego imienia miejscowości lotników i szybowników.

(dokończenie na str. 6)

ZEBRANIE WIEJSKIE

Dnia 25. marca br w godz. 18.00-20.30 w sali konferencyjnej UG odbyło się zebranie wiejskie, zwołane z inicjatywy Sołtysa oraz Rady Sołectkiej wsi Jeżów Sudecki. Zaplanowano następujący porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie z działalności Rady Sołectkiej,
- 2) Zawiązanie Społecznego Komitetu Wodociągowania,
- 3) Informacja o bieżącej pracy Społecznego Komitetu Telefonizacji,
- 4) Informacja Wójta o planie remontów i inwestycji w Jeżowie Sudeckim na 1993,
- 5) Sprawozdanie z konferencji dotyczącej "odnowy życia lotniczego i turystycznego" gminy,
- 6) Sprawy różne.

(dokończenie na str. 4)

HISTORIA LOTNICTWA W JEŻOWIE

Janusz Lozer

Pierwszym dziejowym momentem, który zapoczątkował poszukiwania alternatyw w lotnictwie, był niewątpliwie Traktat Wersalski (28.06.1919), na mocy którego Niemcom odebrano możliwość budowy jakichkolwiek silnikowych urządzeń latających. Spowodowało to intensywne poszukiwania miejsc nadających się do uprawiania szybownictwa. Pierwsza szkoła szybowcowa świata powstała na odkrytych przez Oskara Ursinusa terenach Dolnej Saksonii, na wzgórzach Wasserkuppe (koło Röhn) w 1920. W niecałe 2 lata później Ferdynand Szulz wraz z kolegami - oczarowanymi lotnictwem - odkryli lotnicze walory wydm Kurlandii, gdzie założono szkołę lotów żaglowych (Rossitten). W tym samym czasie rozdziło się trzecie miejsce, spełniające oczekiwania pionierów-szybowników, a mianowicie dzisiejszy Jeżów Sudecki (dawniej Grunau).

Wkrótce po zagospodarowaniu terenu ośrodek w Jeżowie zyskał duże znaczenie i prześcignął pod względem walorów użytkowych dwa wcześniejsze. W 1923 Ślązacy sprowadzili tu pioniera lotnictwa lotnictwa ze Szwabii - Goffrieda Espenlauba wraz z jego pomocnikiem Edmundem Schneiderem. Espenlaub wkrótce opuścił Jeżów, ale Schneider pozostał, by w 1928 zapoczątkować budowę seryjną szybowców swojej konstrukcji. Od tego momentu szkoła szybowcowa

(ciąg dalszy na str. 7)

SUDECKIE CENTRUM PRASY LOKALNEJ

W dniach 25-26 lutego spotkali się w Jeleniej Górze-Cieplicach dziennikarze prasy lokalnej z województwa wałbrzyskiego i jeleniogórskiego (ukazuje się w nich łącznie 60 gazet lokalnych). Celem spotkania było doskonalenie warsztatu dziennikarskiego, wymiana doświadczeń, promocja poszczególnych pism, a także założenie własnej organizacji. Uczestnicy poznali Sudecki Ośrodek Prasy Lokalnej w Jeleniej Górze z siedzibą w Lubomierzu, działający w ramach Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej w Poznaniu. Jego głównym zadaniem będzie udzielanie pomocy prawnej, technicznej i szkoleniowej zrzeszonym redakcjom. W spotkaniu uczestniczyli: prezes Zarządu SPL w Poznaniu p. Krystyna Sorbian-Góral oraz przewodniczący Sejmiku SGWJ p. Antoni Jeżowski (dokończenie na str. 4)

SESJA RADY GMINY

29. marca w godz. 12.00-18.30 odbyła się XXVI Sesja Rady Gminy. Na zaproszenie przewodniczącego RG w sesji udział wzięli: marszałek Sejmiku Samorządowego Gmin Województwa Jeleniogórskiego p. Antoni Jeżowski oraz dyrektorzy szkół podstawowych z terenu naszej gminy. Porządek dzienny sesji obejmował:

- 1) Otwarcie Sesji,
- 2) Interpelacje i zapytania radnych,
- 3) Powiaty - 2 etap reformy Samorządu terytorialnego,
- 4) Oświata - przejęcie zadań wobec szkół podstawowych,
- 5) Sprawozdanie delegata z działalności Sejmiku Samorządowego GWJ,
- 6) Podjęcie uchwał w sprawie: - zatwierdzenia statutu Gminnego Ośrodka Zdrowia w Jeżowie Sudeckim,

(ciąg dalszy na str. 3)

W numerze: Nowiny z Gminy, Uchwała budżetowa - 2, Sesja Rady Gminy - 3, Zebranie wiejskie, Prasa lokalna - 4, Oświadczenie Rady - 5, Konsorcjum - 6, Historia lotnictwa w Jeżowie - 7, Humor, konkursy - 8

Nowiny z Gminy

Budżet Gminy na 1993

SEMINARIUM TURYSTYCZNE

W dniach 1-2 kwietnia na Zamku Książ w Wałbrzychu odbyło się seminarium turystyczne pod nazwą "Rozwój produktu turystycznego Dolnego Śląska". Seminarium finansowano z funduszu Phare, a organizatorem był Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki. Wziął w nim udział Wójt Gminy, który przedstawił założenia odnowy życia lotniczego i turystycznego, proponowane przez Konsorcjum "Góra Szybowcowa", oraz dotychczasowe działania.

KONSORCJUM 'GÓRA SZYBOWCOWA'

W dniu 6. marca odbyło się pierwsze spotkanie grupy roboczej Konsorcjum odnowy życia lotniczego i turystycznego Gminy. Przedmiotem obrad było przyjęcie sprawozdania z konferencji, omówienie form prawnych i organizacyjnych związanych z konsorcjum oraz kalendarza imprez na Górze Szybowcowej w bieżącym roku.

MAPA PŁOSZCZYZNY

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych przyjęło do aktualizacji mapy ewidencji gruntów we wsi Płoszczyna. Zarząd Gminy skorzystał ze złożonej przez Biuro propozycji i postanowił włączyć się, zlecając WBGiTR wykonanie mapy zasadniczej wsi, obejmującej strefę zabudowy. Wykonanie mapy podniesie wartość dokumentacji geodezyjnej wsi i będzie pomocne w przyszłościowym planie telefonizacji, wodociągowania i gazyfikacji.

DLA BEZROBOTNYCH

Urząd Gminy wystąpił do Rejonowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze z wnioskiem o skierowanie bezrobotnych do prac na terenie gminy w ramach robót publicznych i interwencyjnych. Przewidywane prace obejmować będą udział w wodociągowaniu Jeżowa, robotach drogowych, melioracyjnych i uprawach leśnych. Do połowy kwietnia Urząd Pracy nie rozpatrzył jeszcze wniosku.

NEUTRALIZACJA ŚCIEKÓW

Zarząd Gminy opracowuje plan rozwoju gminy w zakresie wodociągowania, odprowadzania i neutralizacji ścieków, gazyfikacji i telefonizacji poszczególnych wsi. W maju i w czerwcu zostanie on przedstawiony na Sesji Rady Gminy z założonym harmonogramem realizacji i wysokości kosztów.

DOFINANSOWANIE

Urząd Gminy złożył wniosek w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego o dofinansowanie inwestycji wodociągowania Jeżowa. Po wstępnych uzgodnieniach uzyskaliśmy zapewnienie partycypacji Wydziału w tej inwestycji w 50% oraz dofinansowanie w bieżącym roku w wysokości około 1 mld zł, co ma być uwzględnione przy półrocznej korekcie planu.

KONKURS WIEDZY POŻARNICZEJ

W dniu 14. kwietnia odbyły się w szkołach Jeżowa, Czernicy i Siedlęcina konkursy "Wiedzy pożarniczej". Najlepsi zakwalifikowali się do eliminacji gminnych, które odbyły się w dniu 15. kwietnia o g.11.00 w Szkole Podstawowej w Jeżowie. Po przeprowadzeniu eliminacji Komisja przyznała:

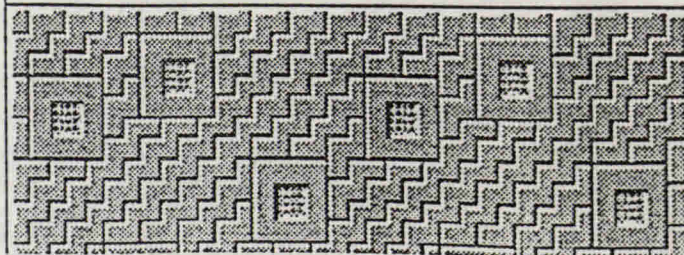
1. miejsce - Marcinowi Karmelicie z Jeżowa
2. miejsce - Ewelinie Kicie z Siedlęcina
3. miejsce - Rafałowi Idziemiu z Jeżowa
4. miejsce - Renacie Maciąga z Siedlęcina
5. miejsce - Darkowi Lotowi z Siedlęcina.

Na eliminacje rejonowe pojadą: Marcin Karmelita, Ewelina Kita i Rafał Idzi. Nagrody na wymieniony konkurs ufundował Urząd Gminy w Jeżowie.

DOCHODY:

	Plan na 1993	Wzrost 1992/93 w %
1. Rolnictwo	125.000 tys. zł	136
wpływy z usług	125.000	136
2. Gospodarka mieszkaniowa	2.825.000	203
dochody ze sprzedaży części składników majątk	2.297.000	313
dochody z dzierżawy	528.000	80
czynsze	70.000	100
3. Leśnictwo		
dochody ze sprzedaży części składników majątk.	70.000	100
4. Oświata i wychowanie	100.000	200
wpływy z usług	100.000	200
5. Dochody od osób prawnych	1.472.000	130
podatki i opłaty		
od gospodarstw rolnych	80.000	160
podatek leśny	2.000	100
podatek od nieruchomości	1.260.000	131
podatek od środków transp.	125.000	176
odsetki	5.000	12
6. Dochody od osób fizycznych	1.385.000	142
podatki i opłaty		
od gospodarstw rolnych	566.000	147
wpływy z karty podatkowej	360.000	141
podatek od spadków i dar.	8.000	73
podatek od posiadania psów	6.000	120
podatek od środków transp.	440.000	143
odsetki	5.000	100
7. Dochody od osób prawnych i fizycznych	369.000	140
wpływy z opłaty skarbowej	369.000	140
8. Administracja państwowa i samorządowa	174.000	129
w tym zadania zlecone	166.000	129
pozostałe wpływy	8.000	160
9. Różne rozliczenia	665.000	60
subwencja ogólna	665.000	60
10. Finanse	100.000	80
odsetki od środków na rachunkach bankowych	100.000	80
11. Dochody od osób prawnych i fizycznych	2.408.000	132
podatek doch. od o.fiz.	2.404.000	132
podatek doch od o.praw.	4.000	200
12. Ochrona zdrowia	1.484.000	117
dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa	1.484.000	117
13. Opleka społeczna	1.214.000	122
dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa	1.214.000	122
razem	12.391.000	133

Skarbnik Gminy Przewodniczący Rady Gminy
 (-) Anna Stebelska (-) Kazimierz Rosół
 Wydatki podamy w następnym numerze.

XXVI SESJA RADY GMINY

- określenie przynależności gminy do powiatu,
- powołanie Komisji Rewizyjnej,
- 7) Sprawozdanie z działalności Komisji Rady Gminy w okresie minionego roku oraz przedstawienie planów pracy na rok 1993/94. Ocena udziału radnych w posiedzeniach Rady Gminy;
- 8) Sprawozdanie Zarządu z wykonania uchwał Rady Gminy za 1992;
- 9) Informacja Wójta o bieżącej działalności Zarządu Gminy;
- 10) Sprawy różne:

- przyjęcie oświadczenia o stanie majątkowym radnych,
- informacja o zmianie w ustawie o samorządzie terytorialnym;
- 11) Zamknięcie Sesji.

Porządek obrad jednogłośnie rozszerzono o podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na rok 1993 w związku z otrzymanymi wynikami badania Uchwały nr XXV/118/93 Rady Gminy Jeżów Sudecki z dnia 24. lutego '93 w sprawie budżetu gminy:

- Powiaty, II etap reformy samorządu terytorialnego. Prezentacja projektów. Dyskusja.

Wójt gminy p.E.Dudek poinformował o wystąpieniu pełnomocnika Rządu d/s Reformy Samorządowej za pośrednictwem sejmików do samorządów gminnych w sprawie siedzib przyszłych powiatów. Przedstawił też obawy samorządów przed uszczupleniem kompetencji, finansów oraz stworzeniem jeszcze jednego organu nadzorczego. Jako przykład takiego stanowiska przytoczył opinię prezydenta Jeleniej Góry p.M.Zawły. Głos w dyskusji zabrał przewodniczący SSGWJ p.A.Jeżowski, wskazując, że Sejmik jest wyrazicielem opinii gmin i również posiada sporo wątpliwości na temat utworzenia powiatów. Według projektu ustawy powiatowej źródłem finansowania powiatów będą:

- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- udział w podatku VAT,
- subwencja,
- dochody ze sprzedaży mienia powiatowego.

Argumentem za utworzeniem powiatów jest stworzenie społecznej kontroli nad organami specjalnymi rządowej administracji państwowej typu: Kuratorium Oświaty, Sanepid czy Urząd Pracy (pozostający obecnie poza nadzorem wojewody), a jest ich obecnie 16 w województwie. Utworzenie powiatów pociąga za sobą konieczność zmiany 150 ustaw. Powiat nie będzie instytucją nadrzędną samorządom, lecz im równoległą. W związku z licznymi zastrzeżeniami co do sposobu prowadzenia prac nad reformą administracji publicznej, Rada Gminy po burzliwej dyskusji wypowiedziała się co do przynależności do powiatu w formie oświadczenia. (Tekst publikujemy obok).

Oświata

Przewodniczący A.Jeżowski poinformował o działaniach podjętych przez Sejmik w związku ze zbliżającym się terminem (1.04.1994) przejęcia zadań z zakresu szkolnictwa podstawowego. Uznał on za niezasadne przesuwanie terminu przejęcia szkół. Z Ministerstwa został przekazany dokument o przewidywanym oddaniu oświaty samorządom oraz wypłaceniu z końcem 1993 czternastej pensji nauczycielom, a także o zmianie Karty Nauczyciela oraz uchwaleniu nowej ustawy o systemie oświaty. Kurator miał wydać zarządzenie o przygotowaniu inwentaryzacji mienia szkolnego, uregulowaniu spraw własnościowych, dokonaniu korekty dochodów szkolnych, zebraniu opinii od samorządów gminnych w sprawie ZEASZ-ów. Na temat przejęcia oświaty w gminie głos zabrał p.E.Dudek. Planowane jest powołanie specjalnej komisji do spraw przejęcia

zadań szkolnictwa podstawowego - dokonanie inwentaryzacji, przygotowanie informacji o stanie zatrudnienia, propozycji zmian organizacyjnych w szkołach, informacji o stanie technicznym budynków. Kierownicy ZEASZ-ów przygotowują odpowiednie raporty.

Sprawozdanie Delegata

Sprawozdanie złożył delegat do Sejmiku SGWJ, wiceprzewodniczący RG p.Bogusław Chodak. Ostatnie posiedzenie Sejmiku poświęcone było budżetowi na 1993, wyborowi członków kolegium RIO oraz wyborowi wiceprzewodniczącego Sejmiku. Przyjęto wysokość składki rocznej gmin na 1993 w wysokości 2.300 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 1992 gmina otrzymała z podziału nadwyżki subwencji ogólnej 50 mln zł na zadania inwestycyjne. Drugie posiedzenie XVI Sesji Sejmiku przewiduje rozpatrzenie informacji Wojewody Jeleniogórskiego o pracy administracji rządowej w minionym roku oraz wyrażenie opinii w sprawie siedzib przyszłych powiatów.

Uchwały

Podjęto uchwałę w sprawie zatwierdzenia statutu Gminnego Ośrodka Zdrowia w Jeżowie Sudeckim. Po przeprowadzeniu dyskusji i wniesieniu kilku poprawek do jego treści Rada zatwierdziła statut GOZ przy 9 głosach "za" i 3 wstrzymujących się.

Następnie uchwalono wprowadzenie zmian w uchwale budżetowej na rok 1993. Skarbnik Gminy p.Anna Stebelska wyjaśniła konieczność zmiany uchwały w związku z otrzymaniem wyników badania tej uchwały przez RIO we Wrocławiu - Zespół w Jeleniej Górze. Uchwała w sprawie wprowadzenia zmian przyjęta została przy 11 głosach za i 1 wstrzymującym się.

Ze względu na brak pełnego składu Rady Gminy, powołanie Komisji Rewizyjnej przesunięto na obrady najbliższej Sesji. Na wniosek radnego p.S.Pałki obrady skrócono w pkt. 7 - 10, przesuując je na najbliższe posiedzenie RG. O godz.18.30 obrady XXVI Sesji RG w Jeżowie Sudeckim zamknął przewodniczący p.K.Rosół.

Oświadczenie Rady Gminy w Jeżowie Sudeckim

w sprawie wskazania siedziby powiatu, do którego - po jego ewentualnym utworzeniu - winna wejść gmina Jeżów Sudecki.

Rada Gminy, biorąc pod uwagę położenie i naturalne powiązanie z miastem Jelenia Góra, wypowiada się za przynależnością do tworzonego centralnie powiatu w Jeleniej Górze.

Rada wyraża zastrzeżenia do sposobu prowadzenia prac nad reformą administracji publicznej i żądania od Gminy odpowiedzi o siedzibie powiatu bez wcześniejszego ustalenia kompetencji powiatu i jego umiejscowienia w strukturze administracji publicznej oraz samorządu terytorialnego.

**Przewodniczący Rady Gminy
(-) Kazimierz Rosół**

CENTRUM PRASY LOKALNEJ

(dokończenie ze str. 1)

Organizatorem tego dwudniowego seminarium było Centrum Samorządu Lokalnego w Jeleniej Górze. Wszelkie informacje dotyczące działalności Stowarzyszenia można uzyskać pod adresem:

Olgierd Poniżnik
Redaktor Naczelny "Samí Swoi"
lokalnego miesięcznika Lubomierza
plac Wolności 50, tel. 133 185
LUBOMIERZ

Przedstawiamy wybrane materiały z gazetek lokalnych, których przedstawiciele brali udział w konferencji (str. 4, 5 i 8).

Ballada (niekoniecznie) działowska

Szanowni Państwo, zbliżcie się do mnie,
Słuchajcie rzewnej ballady,
W której opowiem smętną historię,
Jak to zeszedłem na dziady.

Kiedym był młody, pełen zapału,
Ręcem miał silne i zdrowe,
Jąłem pracować dla szczęścia kraju,
Za przyszłość Polski Ludowej.

Sił nie szczydziłem przez długie lata
I hasła po nocach śniłem,
Że z pracy mojej będzie dostatek,
A Polska urośnie w siłę.

"Polak potrafi, tylko pomóżcie",
Włęc pomagałem dość długo,
Może dobrobyt wreszcie nadejdzie,
Gdy Polskę zbudują druga.

A budowali po stachanowsku,
Nie tracąc czasu ni chwili,
Lecz że budowa była kosztowna,
Nleżle się zapożyczył.

Naród - wiadomo - weksel żyrował,
Ilicząc że wnet się wzbogacił,
A że interes wkrótce splajtował,
Żyrant za wszystko dziś płacił.

Nlejeden głowił się oraz pytał:
Gdzie druga Polska jest przecie?
Ponoć istnieje, lecz nie w całość,
A rozrzucona po świecie.

Spory kawałek na Kubie,
W Etiopii tudzież w Wietnamie,
Nie wspominając o tym za Bugiem
I tym, co w Afganistanie.

Dziś pozostała ci tylko jedna,
Narodzie bez animuszu,
Która się syple i wszędzie pęka,
Na remont brak zaś funduszu.

Ogląda kraj nasz Niemiec-turysta
I pięścią po łąbie się wali,
Po cośmy Polskę wojnę wydal,
Miał jej zbudować socjalizm.

Nawet "Tygrysy" i "Messerschmidty"
Nie podołały - jak słyszę,
W taką rulnę zmienić krajną
To wirtschaft sozialistische.

Widząc, co dzieje się, **SOLIDARNOŚĆ**
Zwróciła się do narodu:
Trzeba socjalizm oddać Wschodowi,
Ustrój pożyczyc z Zachodu.

Dziś mamy wolność oraz pluralizm,
Nikt nas nie bije, nie kopie
I odpoczywa ze trzy miliony
Na nieustannym urlopie.

Jest gospodarka wolnorynkowa,
Business, kapitał i spółki,
A u większości kieszenie puste,
choć w sklepach zapchane półki.

Włęc miał się cieszyć z blegu wydarzeń,
Nlektórym wciąż rzedną miny.
Gdzież ta poprawa? Skąd taki kryzys?
Ktoś nas tu puścił w malny...

ZEBRANIE WIEJSKIE

(c.d. ze str. 1)

Sprawozdanie przedstawiła p. Anna Gibała. Objęło ono okres od 23. października '92 do dnia zebrania. Uzupełniono skład Rady Sołeckiej o p. Jana Ziembę. Rozdzielono funkcję sołtysa i przewodniczącego Rady Sołeckiej. Na przewodniczącą Rada Sołecka wybrała w dniu 10. listopada p. A. Gibałę. Opracowano plan pracy RS oraz plan rzeczowo-finansowy na '93 rok. Mieszkańcy poruszyli wiele spraw istotnych dla wsi, m.in. stan dróg w związku z trwającymi pracami przy sieci energetycznej, remoncie oświetlenia, remoncie murów oporowych rzeki Szumiącej oraz porządkowaniu wsi. Z inicjatywy Rady Sołeckiej ustalono na dzień 30. marca zorganizowanie zbiorowej i bezpłatnej wywózki złomu.

Zawiązano Społeczny Komitet Wodociągowania w następującym składzie:

p. Jan Karmelita (konserwator wodociągu wiejskiego),
p. Waldemar Böttcher (kierownik Referatu Rolnego UG),
p. Julian Karmelita
p. Stanisław Prendota
p. Bronisław Stefaniak
p. Stanisław Sekuła
p. Roman Koza.

O bieżącej pracy Społecznego Komitetu Telefonizacji informował jego przewodniczący p. Mieczysław Zalewski. Sporządzono listy chętnych z miejscowości Jeżów Sudecki, Czernica i Płoszczyna - jest ich 350. Planuje się zainstalowanie 500-numerowej centrali elektronicznej oraz położenie światłowodu do Jeleniej Góry. Założenia ekonomiczno-techniczne są w opracowaniu, a termin ich zakończenia przypada na maj. Najpóźniej pod koniec czerwca planuje się rozpoczęcie realizacji. W chwili otrzymania dokumentacji SKT wystąpi o wpłatę I raty; koszt pozyskania 1 numeru telefonicznego w ubiegłym roku wynosił w granicach 10 mln zł. Wypowiedź uzupełnił wójt gminy p. Edward Dudek. Zarząd Gminy podjął decyzję o sfinansowaniu założeń ekonomiczno-technicznych dokumentacji na kwotę 30 mln zł. SKT będzie musiał zarejestrować się jako spółka cywilna, by móc zaciągnąć kredyt. Kolejne spotkanie SKT odbędzie pod koniec miesiąca maja. Na wysokość kosztów telefonu w Czernicy i Płoszczynie zostanie sporządzona osobna kalkulacja.

Telekomunikacja Polska S.A. będzie zwracała koszty telefonizacji w rozmowach licznikowych przez okres 4 lat w zależności od wkładu pieniężnego i włożonej pracy. Dotychczasowi posiadacze telefonów mogą również brać udział w planowanym przedsięwzięciu na zasadzie członkostwa i w ten sposób mogą uzyskać ulgę w rozmowach telefonicznych.

Rada Gminy na Sesji w dniu 24. lutego br. zatwierdziła budżet gminy na 1993 rok w wysokości 13,1 mld zł.

Plan remontów i inwestycji w Jeżowie Sudeckim na 1993 obejmuje remont oświetlenia, który wykonuje Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznej. Termin zakończenia - do końca lutego przyszłego roku. Koszt remontu - ponad 1 mld zł. Sygnalizowano brak oświetlenia na odcinku od koszar do poczty. Zakład nie chciał przyjąć go do realizacji i odradzał wykonanie ze względu na duże koszty. Oświetlenie na tym odcinku będzie wykonane w br.

Została wykonana dokumentacja wodociągowania. Koszt inwestycji wyniesie 4 mld 300 mln zł. Skierowano wniosek do Wydziału Ochrony Środowiska o dofinansowanie. Wydział obiecał 1 mld w tym roku i partycypację w połowie kosztów budowy wodociągu. Wodociągowanie planuje się wykonać dwoma sposobami:

- przez inicjatywę Społecznego Komitetu Wodociągowania (np. przy ul. Bocznej SKW wykonał sieć na kwotę 80 mln zł). W lutym zawiązał się SKW przy ul. Sportowej;
- przez przekazanie środków inwestorowi zastępczemu - wyspecjalizowanej firmie.

Odbudowa i remont murów oporowych na potoku Szumiąca - 400 mln zł oraz remont murów i mostu przy ul. Ogrodowej - 300 mln zł. Remont ul. Ogrodowej - 100 mln zł. Wykonanie I odcinka ul. Topolowej (osiedle za przedszkolem) - 100 mln zł. Wykonanie instalacji co w Szkole Podstawowej - 100 mln zł. Remont odcinka ul. Górnej - 80 mln zł.

W sprawach różnych mieszkańcy zwracali uwagę na stan porządku przy budynkach, stan dróg gminnych i wojewódzkich, uciążliwość z powodu wylądzeń prądu i inne.

Anna Szulc

Z Jeżowa do Londynu

Podczas tegorocznych ferii zimowych sześcioro uczniów ze Szkoły Podstawowej w Jeżowie Sudeckim wraz z opiekunką mgr Emilią Łączną przebywało na wycieczce w Londynie, zorganizowanej przez Warszawską Agencję Turystyczną ATAS.

Wyjazd przeznaczony był głównie dla uczniów, osiągniętych bardzo dobre wyniki w nauce (w tym z języka angielskiego), a obejmował przejazd przez Europę zachodnią, przepłynięcie kanału La Manche oraz zwiedzenie Londynu. Przejazd odbywał się luksusowym autokarem, wyposażonym we wszystkie niezbędne urządzenia z WC i video włącznie. W Anglii uczniowie byli zakwaterowani przy rodzinach angielskich, gdzie również mieli całodzienne wyżywienie. Taka forma kontaktu ma tę zaletę, że pomaga przełamać "barierę mówienia" i zmusza do posługiwania się językiem obcym.

Podczas zwiedzania miasta uczniowie zobaczyli większość znanych zabytków Londynu: Tower of London, Westminster Abbey, Buckingham Palace, Trafalgar Square, British Museum, Domy Handlowe, Dzielnicę Chińską, Pałac i Miasteczko Windsor oraz Salon Figur Woskowych i wiele innych ciekawych obiektów.

Wyjazd ten został zorganizowany i sfinansowany nie tylko ze składek rodziców, ale i całej grupy ludzi dobrej woli, którym chcieliśmy bardzo gorąco podziękować. A są to m.in. Urząd Gminy w Jeżowie, Spółka "DUWO", Kuratorium Oświaty i Wychowania, PZU, właściciel sieci kantorów p.A.Kwiatkowski, firma "WALDI" i wielu innych prywatnych sponsorów. Bardzo chcielibyśmy, aby można było wystąpić kolejną grupę młodzieży, gdyż tego typu wyjazdy są nie tylko niezapomnianym przeżyciem na lata, ale również wspaniałą motywacją do dalszej nauki języka obcego.

Emilia Łączna

Z poradnika gospodyni

Warzywa o właściwościach leczniczych:

Cebula

Zawiera dużo bioplerwiałków i witamin, stąd jej duże właściwości lecznicze. Spora ilość w niej cynku daje odporność przeciw wirusom, czyli chroni przed zachorowaniem na grypę i nieżyt nosa. Zawiera związki siarkowe, których nadmiar nie jest wskazany przy ciężkich schorzeniach wątroby, żółtaczki, nerek i serca.

Pomaga w leczeniu schorzeń gardła, dróg oddechowych, cukrzycy, reumatyzmu i szkorbutu. Leczy się nią zwężenia naczyń krwionośnych, zapobiega tworzeniu się skrzepin w naczyniach krwionośnych, a istniejące skrzepy rozpuszczają się, co zapobiega miażdżycy.

Właściwości te cebula i czosnek zachowują w każdej postaci: surowe, gotowane, pieczone czy smażone. Zupa cebulowa wskazana jest po spożyciu większej ilości alkoholu (leczy "kaca").

Cebulę należy stosować jako okład na miejsca bolące. Jeśli w ciele tkwią kolce, opiłki żelaza, szkła i inne. W tym celu należy ją rozgnieść i przykładać na bolące miejsce (rozmiękcza). Łatwość uprawy i przechowywania cebuli daje realne możliwości jej stosowania w profilaktyce chorób przebiegniowych, miażdżycy i zawałów serca. Zaleca się spożywać ją codziennie w niewielkich ilościach, w dowolnej formie, ale najlepiej na surowo.

Czosnek

działa bakterioobójczo, przeciwgrzybiczo, żółciopędnie,

Kwiecień

miesiącem pamięci narodowej

W roku 1948 w dniu 8. sierpnia - z inicjatywy ówczesnego wójta p.Jana Rybkowskiego i osadników wojskowych - postawiono w Jeżowie Sudeckim krzyż, który miał upamiętniać martyrologię narodu polskiego w latach 1939-1945. Wyryto na nim napis: POLAKOM POLEGŁYM W OBRONIE OJCZYZNY. Krzyż ten znajduje się u zbiegu ulic Długiej i Krętej. Poświęcenia dokonał ks.Dominik Kostial - proboszcz Parafii Rzymsko-Katolickiej w Jeleniej Górze, do której wówczas należał Jeżów.

Poświęcenie odbyło się w sposób uroczysty z udziałem zgromadzonych mieszkańców Jeżowa oraz władz gminy i organizacji społecznych. Mimo różnych wydarzeń politycznych, od chwili postawienia krzyża był on i jest otaczany opieką i szacunkiem mieszkańców Jeżowa. Corocznie z okazji rocznic związanych z wojną i jej zakończeniem pod krzyżem były i są składane kwiaty i odprawiane modlitwy.

Dzięki staraniu ks. kanonika Stanisława Hendzla, kombatantów oraz mieszkańców w czterdziestą rocznicę rozpoczęcia II wojny światowej, tj. 1.IX 1979 pod krzyżem tym złożono ziemię z miejsc upamiętniających walki i martyrologię Polaków: spod Monte Cassino, Oświęcimia, Majdanka, Westerplatte - z grobu majora Sucharskiego, Lwowa, Kołobrzegu, Powązek, Warzyc oraz wspólnego grobu 70 dzieci przedszkolnych wraz z siostrą zakonną i innych nieznanymi partyzantów.

Przy dużym zaangażowaniu proboszcza Parafii Jeżów oraz władz administracyjnych, społeczeństwa Jeżowa i kombatantów, w 1989 przy krzyżu został postawiony głaz z tablicą pamiątkową, upamiętniającą 70 rocznicę odzyskania niepodległości Polski w 1918 i poświęcony weteranom walk o wyzwolenie. Poświęcenia dokonał ks.S.Hendzel w obecności licznie zebranych mieszkańców. Przy głazie złożono ziemię z cmentarza polskiego w Tobruku, z Katynia, Palmirów, żołnierzy AK zamordowanych we Wrocławiu w latach 1948-1950 oraz z grobu ks.Jerzego Popiełuszki, zamordowanego przez Służbę Bezpieczeństwa w 1984. Przy pomniku odbywają się tradycyjne manifestacje z okazji świąt narodowych, które poprzedza odprawiana w kościele msza święta z udziałem kombatantkich pocztów sztandarowych oraz mieszkańców gminy. Należy nadmienić, że jest to pierwszy krzyż, jaki postawiono po wojnie w naszym regionie.

Opisując historię krzyża, pragniemy, aby każdy - zastanawiając się nad ideą postawienia tego krzyża po zakończeniu wojny - zrozumiał, czym był wówczas dla narodu polskiego krzyż: był to symbol wiary chrześcijańskiej i równocześnie męczeństwa narodu.

Ze wspomnień mieszkańców Jeżowa
wybrała Irena Drożdżkiewicz

przeciwmiążdżycowo, poprawia trawienie, obniża poziom cholesterolu we krwi i ciśnienie krwi. Zapobiega zarobaczeniu przewodu pokarmowego i tworzeniu się nowotworów, usuwa zmęczenie. Inhalacje z czosnku zapobiegają schorzeniom dróg oddechowych. Sok z czosnku konserwowany spirytusem w proporcji 350 g soku + 30 g 96% spirytusu leczy skutecznie miażdżycę, rozpuszcza skrzepiny w naczyniach krwionośnych oraz zapobiega tworzeniu się nowych skrzepów.

Chrzan

działa bakterioobójczo, wiruso- i grzybobójczo. Dostarcza witamin i soli mineralnych. Poprawia trawienie. Działa moczopędnie i żółciopędnie, dobry w leczeniu cukrzycy. Okłady z liści chrzanu można stosować przy obrzękach i ropiejących ranach - pomagają

KONSORCJUM «GÓRA SZYBOWCOWA»

W tym celu Zarząd Gminy podjął inicjatywę organizacji spotkania, zapraszając uczestników z Polski, Niemiec, Szwajcarii i Szwecji. Najważniejszym kryterium przy doborze był ich związek z Jeżowem, ze szkołą, zakładami i Górą Szybowcową. Konferencja miała w pierwszym rzędzie stać się forum dyskusji nad kierunkami rozwoju i możliwościami utworzenia konsorcjum. Zakres jego działalności (w wersji Zarządu Gminy) przewiduje:

1. Stworzenie business-planu dla

□ Góry Szybowcowej - nowe zagospodarowanie terenów i obiektów, rozwój infrastruktury techniczno-lotniczej, turystyczno-rekreacyjnej i utworzenie muzeum szybownictwa;

□ Szkoły Szybowcowej - odbudowa obiektu jako hotelowo-gastronomicznego o wysokim standardzie usług wraz z kampingiem;

□ Zakładów Szybowcowych - wykonanie specjalistycznych remontów i restauracja starych szybowców, budowa prototypów i nowych konstrukcji na podstawie najnowszych technologii;

□ innych obiektów na terenie gminy o dużym znaczeniu turystyczno-rekreacyjnym.

2. Przyjęcie kierunków działania z określonymi zasadami współinwestowania i współfinansowania.

3. Utworzenie konsorcjum.

4. Realizacja.

W pierwszym dniu obrad została zaprezentowana przez Janusza Lozera (dyrektora Aeroklubu Jeleniogórskiego) historia lotnictwa w Jeżowie (str. 7); natomiast stan prawny własności obiektów Góry, Szkoły i Zakładów Szybowcowych oraz możliwości współinwestowania przedstawił mgr Roman Słomski. Uczestnicy konferencji dokonali wizji wymienionych obiektów w celu zapoznania się z ich obecnym stanem technicznym i określeniem kierunków zagospodarowania. Następnie w Siedlęcinie zwiedzili oni kościoły i tereny przyległe do nich, a także wieżę-basztę rycerską z XIV wieku i gościniec "Perła Zachodu", które stanowią fragment możliwego do zrealizowania programu prezentacji walorów turystycznych naszej gminy. Po południu 20. i w trakcie śniadania 21. lutego przeprowadzona została dyskusja nt. możliwości podjęcia wspólnych działań i sposobu ich realizacji. Najważniejsze poruszane sprawy to:

określenie możliwości zmodernizowania Zakładów Szybowcowych oraz wyłączenie ich ze struktury PZL Bielsko jako samodzielnego zakładu;

budowa produkcji lotni i motolotni w Zakładach Szybowcowych;

wykorzystanie naturalnych warunków latania na Górze Szybowcowej i rozwinięcie szkolenia na bazie: Aeroklub Jeleniogórski - szybowce, skoki spadochronowe, lotnictwo, Związek Harcerstwa Polskiego Centralny Ośrodek Lotniczy - szkolenie szybowcowe, skoki spadochronowe, Aeroklub Ziemi Wałbrzyskiej - szkolenie lotniowe, motolotniowe, glidingowe, ULM-y;

przygotowanie bazy gastronomicznej, wielostanowiskowej o zróżnicowanym poziomie usług,

uruchomienie mini-hotelu na Górze Szybowcowej;

rozwój infrastruktury technicznej do "taniego latania" - wyciągarka lotni, glidy, stanowisko do strzelania szybowców z lin gumowych, wciągarska sprzętu;

utworzenie muzeum lotnictwa (z możliwością latania na starych szybowcach);

organizacja zawodów sportowych krajowych i międzynarodowych w wymienionych dyscyplinach.

Szkoła Szybowcowa może stać się hotelem wielofunkcyjnym (nie tylko dla uczestników szkolenia i latania na Górze). Powinna też nastąpić:

modernizacja hotelu w ramach spółki z Gminą lub długoletnia dzierżawa;

poszerzenie hotelu o kamping;

nawiązanie współpracy z biurami podróży i przygotowanie tras turystycznych, prezentacja miejsc o szczególnym historycznym i krajoznawczym znaczeniu;

propagowanie wśród mieszkańców wynajmu kwater prywatnych;

reklama i promocja gminy na targach turystycznych i w biurach podróży na podstawie programów szkolenia i tras turystycznych;

podniesienie naturalnych walorów przyrodniczych gminy przez utworzenie "Krajobrazowego Parku Gór Kaczawskich";

przygotowanie w 1994 II Zlotu Miłośników Góry Szybowcowej;

utworzenie Europejskiego Centrum Lotów Zboczowych.

Na zakończenie konferencji utworzona została Grupa Inicjatywno-Robocza, mająca za zadanie szczegółowe przygotowanie programu rozwoju i inwestycji z określeniem kosztów każdego z zamierzeń, a następnie współdziałanie w ich realizacji. Skład Grupy:

gmina Jeżów - wójt Edward Dudek

Habitat BIS - Adam Dudek, Arno Kittner

Aeroklub Jeleniogórski - Janusz Lozer

Aeroklub Ziemi Wałbrzyskiej - Jerzy Siatkowski

Józef Bujak, Roland Küng - SWIFT

Andrzej Kępiński - Fundacja im. gen. W. Sikorskiego.

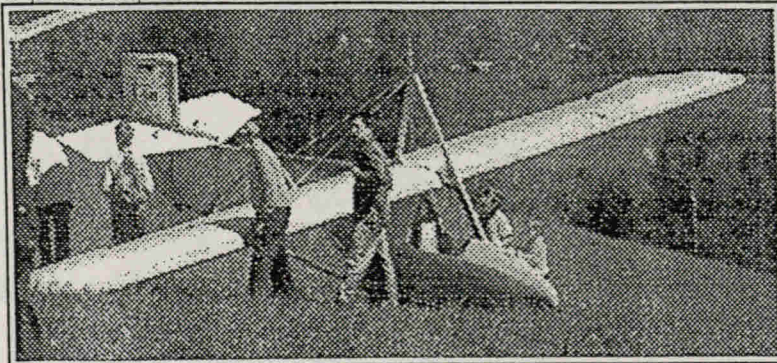
Kolejne spotkanie nastąpi niebawem.

HISTORIA LOTNICTWA W JEŻOWIE SUDECKIM

nabrała szczególnego znaczenia w środowiskach lotniczych. Pierwszą udaną i skuteczną konstrukcją był w 1923 szybowiec szkolny E.S.G.

Najpierw szybowce produkowane były na terenie Szkoły Szybowcowej (obecnie ul. Kręta w Jeżowie) w nieistniejącym już budynku. Później Schneider uruchomił zakłady produkcyjne w miejscu, gdzie stoją do dnia dzisiejszego. W 1931 Schneider skonstruował szybowiec "Grunau-Baby", który powielony w liczbie 15.000 sztuk stał się jeżowskie zakłady na całym świecie. W tym samym roku przybył do Jeżowa as niemieckiego lotnictwa Wolf Hirth z zamiarem rozwinięcia ośrodka w kierunku lotnictwa wyczynowego. Do tego czasu do startów szybowcowych wykorzystywano liny gumowe lub holowanie samochodem. Jak na czołowy ośrodek przystało, z Jeżowa właśnie pochodzi wiele nowatorskich rozwiązań, stosowanych w technice lotniczej do dnia dzisiejszego. Mało kto wie, że właśnie tutaj pierwszym wynalazkiem było wyciąganie szybowców samolotem (stosowane do dzisiaj). Tutaj także odkryto i opracowano teoretycznie zjawisko fali górskiej (fenowej lub halniakowej) oraz dopracowywano technikę wykorzystywania jej przez szybowników.

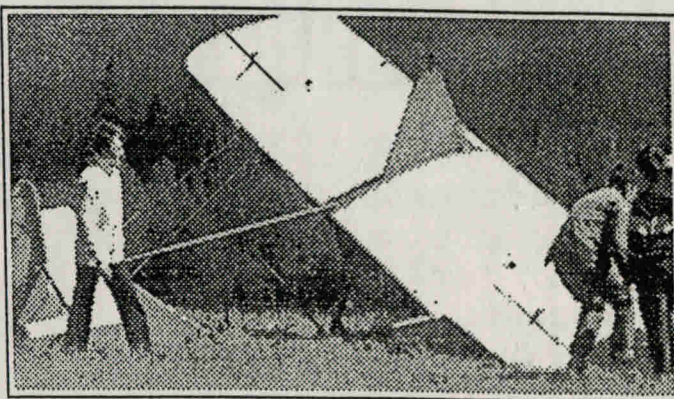
Z Jeżowem tamtych lat wiążą się tak znane nazwiska jak Hanna Reitsch (z domu von Gablenz), prof. dr Werner von Braun, Ferdynand Schulz, Adresen, dodające temu miejscu historycznego splendoru (Hans Deutschmann, dr Joachim Küttner). Pierwszy lot na świecie na fali halniakowej (Leewelle) wykonano w dniu 10. marca 1933. Udało się wówczas wykonać go po starcie z lotniska w Jeleniej Górze, ale już wcześniej w trakcie lotów żaglowych i przy użyciu technicznych prądów wznoszących nawiązywano kontakt z "falą", choć prawa rządzące tym zjawiskiem nie były jeszcze w pełni rozpoznane.

Jeden z pierwszych szybowców wykonanych w Jeżowie

Symbolem ośrodka szybowcowego w Jeżowie i w Jeleniej Górze stała się od tego momentu soczewkowata chmura o nazwie tacińskiej *altocumulus lenticularis* (Leewelle) a zwana przez Niemców "Moazagott". Po tym czasie powstają coraz to nowe obiekty lotnicze na Górze Szybowcowej kolejno: hangar główny wraz z wieżą portową, hangar wschodni, hangar północny i budynek kasyna. W przyziemiu hangaru głównego były pierwotnie stajnie dla koni, jako że była to wówczas główna siła wyciągowa do transportu szybowców na szczyt, z którego loty wykonywano we wszystkich kierunkach (niektóre z pól wlotów nie wykorzystywane lotniczo zarosły drzewami, krzewami lub nabrały funkcji rolniczych).

Istniały w tym czasie także hangary przy wjeździe na Górę Szybowcową na stoku południowo-zachodnim

Loty sprawnego staruszka

oraz na sąsiednim szczyście Skiba - przy drodze łączącej Płoszczyńę z Dziwiszowem. Rozwój ośrodka szybowcowego w Jeżowie uległ gwałtownemu przyspieszeniu po roku 1936, gdy w Niemczech zaczęto przywiązywać większą wagę do militarnego znaczenia lotnictwa.

Rozbudowano Ośrodek Szybowcowy przy ul. Krętej i Zakłady Szybowcowe. Wkrótce, tj. w końcu 1937 stał się on jednym z głównych niemieckich ośrodków szkolenia pilotów samolotowych Luftwaffe, przy czym szkolenie w dalszym ciągu odbywało się na szybowcach. Dopiero w czasie działań wojennych do Jeżowa i Jeleniej Góry sprowadzono znaczne liczby różnych samolotów.

Nowy etap historii lotnictwa i Ośrodka w Jeżowie zaczął się już we wrześniu 1945 na ponemieckich szczątkach sprzętu lotniczego. Z początkiem 1946 Ośrodek Szybowcowy w Jeżowie rozpoczął systematyczne szkolenie pilotów z całego kraju, w tym - wiele późniejszych asów polskiego lotnictwa.

W marcu 1946 z inicjatywy pracowników Zjednoczenia Przemysłu Lotniczego powstaje Aeroklub Jeleniogórski, a w ślad za nim - jesienią 1946 - nadane zostały ramy organizacyjne Ośrodkowi Szybowcowemu w Jeżowie. W tymże roku inż. Józef Zieleziński dokonał po raz pierwszy w Polsce startu z wyciągarką. W 1947 odbyła się w Jeżowie I Konferencja Techniczna z udziałem przedstawicieli Instytutu Lotnictwa, Departamentu Lotnictwa Cywilnego i IKCSP. W latach 1946-1947 rozwijała się w Jeżowie działalność modelarska, osiągając liczbę 400 członków.

Do 1950 Jeżowska Szkoła Szybowcowa i Aeroklub Jeleniogórski stają się ośrodkami znanymi w całym kraju i poza jego granicami. Niestety, w 1950 względy polityczne spowodowały likwidację zarówno Aeroklubu jak i Wyczynowej Szkoły Szybowcowej w Jeżowie. Ta przerwa trwała do maja 1956, kiedy to - po reze-graniu w Jeleniej Górze III Szybowcowych Mistrzostw Polski - Wyczynową Szkołę Szybowcową przywrócono do życia. W kwietniu 1963 względy administracyjno-organizacyjne spowodowały, iż zarządzone połączenie Szkoły z Aeroklubem.

Możnaby wymienił długą listę znanych nazwisk polskich pilotów, którzy swoją działalnością organizacyjną i sportową przyczynili się do sławy, jaką posiadał Wyczynowy Ośrodek Szybowcowy w Jeżowie przez wiele lat.

(dokończenie w następnym numerze)

(dokończenie ze str. 4)

POLACY

Trzej Polacy złowili złotą rybkę - miała spełnić trzy życzenia, każdemu po jednym:

- Ja chcę willę i mercedesa...
 - Dla mnie jacht i sto milionów...
- Trzeci zżelent z zazdrości, chwilę pomedytował i zażądał:
- Moim życzeniem jest, aby ci dwaj znów byli golcami i z radości zatarł ręce.

OPERACJA

Wystarszony pacjent jęczy na stole operacyjnym:

- Panie doktorze, to jest moja pierwsza operacja w życiu...
- Lekarz pociesza go z całego serca:
- Moja też!

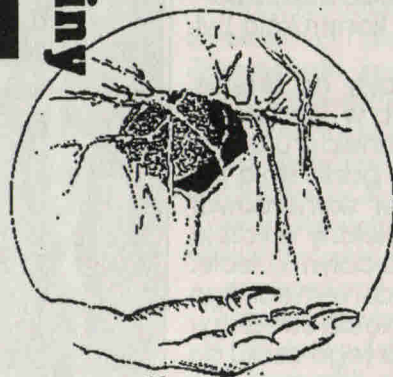
ZAKUPY W 1993

- Chciałbym kupić jakiś wieszak...
- Proszę bardzo, ten kosztuje pół miliona.
- A nie ma niczego tańszego?
- Owszem... gwóźdź!

SZKOCI

Rozamawiają Mc Pherson i Mc Gregor:

- Więc jednak żenisz się? Przecież miałeś zerwać z narzeczoną.
- Tak, ale przytyła i nie może zdjąć z palca pierścionka zaręczynowego!

Pomocna dłoń Rys. M. Lercher

Nie krytykują już ludzie Gierka,
Gomułkę bez mała sławią.
A kiedy bardziej pasa przycisną,
Pewno im pomnik postawią.

Oceny ludzkie są bardzo względne
Jak tego Einstein dowodzi.
Każdy ocenia z punktu widzenia,
Jak mu się teraz powodzi.

Zanim zakończę swoją balladę,
Chcę Wam udzielić porady:
Kupujcie torby, jak macie za co,
Bo też wyjdziecie na dziady.

Marcis
'OKOLICE' - Mysłakowice

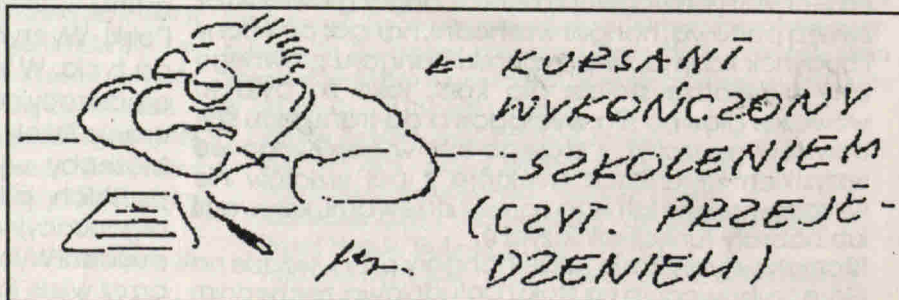

KONKURSY

Na Konkurs o Gminie z 15 n-ru Biuletynu otrzymaliśmy jedną pracę, którą uważamy za bardzo dobrą. Autorowi Radosławowi Onyszkiewiczowi z Siedlęcina serdecznie gratulujemy i dziękujemy za wyczerpujące informacje. Życzymy dalszych sukcesów. Nagrodę prześlemy.

MOJE PLANY WAKACYJNE

to temat następnego konkursu, do udziału w którym zachęcamy młodzież. Prace prosimy przysyłać na adres Redakcji lub Biblioteki w Jeżowie. Życzymy powodzenia!

Wydawca: Rada Gminy w Jeżowie Sudeckim. Redakcja: Beata Drewnowska, Irena Drożdżkiewicz (red. naczelny), Edward Dudek, Anna Szulc. Adres Redakcji: Jeżów Sudecki, ul. Długa 63 (Urząd Gminy), tel. 132-254 oraz w siedzibie Gminnej Biblioteki - ul. Długa 89, tel. 132-215. Skład: KST "Libro", ul. B. Zwycięzcy 11/1, tel. 231-12. Druk własny.